

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Hany Veberové a soudců Mgr.Marka Bedřicha a JUDr.Jitky Hroudové v právní věci žalobkyně **PhDr. H. P.**, bytem B. 8, zastoupené JUDr.Simonou Pavlovou, advokátkou se sídlem v Praze 10, Káranská 24/343, proti žalovanému **Ministerstvu kultury České republiky**, se sídlem v Praze 1, Maltézské náměstí 1, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného správního úřadu ze dne 2.6.2011, č.j. MK 28990/2011 OPP, ze dne 3.6.2011, č.j. MK 29734/2011 OPP a ze dne 18.5.2011, č.j. MK 27397/2011 OPP,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobkyně se žalobou, doručenou Městskému soudu v Praze, domáhala přezkoumání celkem tří rozhodnutí Ministerstva kultury České republiky (dále též žalovaného správního úřadu), jimiž žalovaný rozhodl ve věcech žádostí žalobkyně o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též zákon o svobodném přístupu k informacím, zákon č. 106/1999 Sb.).

Žalobkyně v podané žalobě namítla, že dne 12.12.2010 podala u Národního památkového ústavu jako povinného subjektu ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. žádost o informaci podle tohoto zákona, přičemž povinný subjekt částečně informaci neposkytl v části, týkající se zaslání protokolu z kontroly, provedené u povinného subjektu orgánem inspekce práce v roce 2010. Žalobkyně proto podle ustanovení § 16a odst.1 písm.c) zákona č. 106/1999 Sb. podala stížnost k nadřízenému správnímu úřadu, o níž rozhodl žalovaný rozhodnutím ze

dne 13.1.2011 tak, že povinnému subjektu přikázal žádost žalobkyně v úplnosti vyřídit. Povinný subjekt následně vydal nové rozhodnutí ze dne 1.2.2011 a opravné rozhodnutí ze dne 10.2.2011, které následně zrušil žalovaný správní úřad rozhodnutím ze dne 9.3.2011 a věc vrátil povinnému subjektu k novému projednání. Povinný subjekt vydal další rozhodnutí ze dne 4.4.2011, které žalobkyně napadla odvoláním a o tomto odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 3.6.2011, č.j. MK 29734/2011 OPP. S právním posouzením důvodů odmítnutí poskytnutí informace žalobkyně nesouhlasí, protože k působnosti povinného subjektu se vztahují všechny informace, které má ve svém držení jakožto zaměstnavatel, který je kontrolovatelný. Termín „působnost povinného subjektu“ nelze vykládat restriktivně a povinnost poskytovat informace se týká všech informací, kterými povinný subjekt prokazatelně disponuje.

Obdobně to platí i o žádosti žalobkyně o informaci ze dne 4.4.2011, podané u Národního památkového ústavu jako u povinného subjektu. Zde žalobkyně žádala mimo jiné o sdělení jmen průvodců, kteří ve dnech 2. a 3.4.2011 prováděli na hradě Bouzov. Povinný subjekt vydal rozhodnutí o částečném odmítnutí této žádosti dne 18.4.2011, proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 26.4.2011 odvolání a o tomto odvolání rozhodl žalovaný druhým žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 2.6.2011, č.j. MK 28990/2011 OPP. Napadené rozhodnutí podle názoru žalobkyně nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalovaný správní úřad se vůbec nevypořádal s námitkou uvedenou v odvolání, že průvodci nosí jmenovky mimo prohlídky, například při dispečinku na nádvoří. Žalovaný nevyzval žalobkyni k doplnění obligatorní náležitosti odvolání, tj. označení důkazů k prokázání odvolacích tvrzení a pokud jde o závěr, že označení zaměstnance jmenovkou není upraveno obecně závazným právním předpisem ani vnitřním předpisem Národního památkového ústavu, toto nemá oporu ve spisu a nevychází ze stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobkyně k tomu namítla, že průvodci nosí unifikované jmenovky (tzv. visáčky) nikoli o své vůli, ale na příkaz povinného subjektu jako zaměstnavatele. Tvrzení o údajné absenci vnitřního předpisu, příkazu či pokynu je jednak nepravděpodobné, především však nepravdivé. Akceptací jmenovky pak zaměstnanci povinného subjektu (průvodci) dávají souhlas k tomu, že jejich jméno bude takto zveřejněno a není tedy chráněným osobním údajem. Nelze tedy ve svém důsledku klást meze poskytnutí informace tomu žadateli, který si jméno průvodce přečte na vlastní oči, oproti tomu, kdo o stejný údaj požádá tzv. „na dálku“. Žalobkyně nesouhlasí s právním posouzením důvodu odmítnutí informace s tím, že kdyby jména byla osobním údajem, nemohl by ani sám žalovaný poskytovat informace o tom, který jeho zaměstnanec a kdy konal práci. Sdělení jména nemůže být zásahem do práva na ochranu osobních údajů, neboť jméno samo o sobě nemůže být nesdělitelné.

Ve třetím případě žalobkyně podala dne 8.4.2011 u Národního památkového ústavu žádost o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb., ve které požádala v bodě c) o specifikaci konkrétních úkolů, které v rámci své odborné činnosti nesplnilo územní odborné pracoviště v Olomouci z důvodu řešení záležitostí spojených s PhDr. H. P., a v bodě d) vyčíslení výše odměny, vyplacené z veřejných prostředků povinným subjektem od roku 2004 do dnešního dne advokátům za zastupování v soudních sporech povinného subjektu s PhDr. H. P. podle spisových značek jednotlivých věcí. Povinný subjekt vydal rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti ze dne 19.4.2011, kdy informaci odmítl co do bodu c) poskytnout pro neexistenci těchto informací a co do bodu d) s odkazem na to, že jde o vytváření nové informace. Proti rozhodnutí povinného subjektu podala žalobkyně dne 26.4.2011 odvolání, o němž rozhodl žalovaný třetím žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 18.5.2011, č.j. MK 27397/2011 OPP. Žalobkyně nesouhlasí s právním posouzením důvodů odmítnutí informace s tím, že k tvrzeným důvodům neexistence informace ohledně specifických konkrétních úkolech, které

v rámci své odborné činnosti nesplnilo územní pracoviště v Olomouci z důvodu řešení záležitostí spojených s PhDr. H. P., žalobkyně namítla, že tvrdí-li povinný subjekt, že také územní odborné pracoviště NPÚ Olomouc, které spravuje státní hrad Bouzov, řeší záležitosti, spojené s dr. P., na úkor své odborné činnosti, jak je uvedeno v přípisu ze dne 24.3.2011, pak uvedené tvrzení musí vycházet ze skutkového stavu a tento skutkový stav je právě onou žádanou informací. Žalobkyně nesouhlasí rovněž s výkladem pojmu „informace ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona“, jak činí žalovaný a povinný subjekt, když tvrdí, že informace je pouze to, co je zaznamenáno. V daném případě nejde o nové informace, ale o informace, kterými povinný subjekt disponuje, neboť vyúčtování právních služeb se děje za úkony v jednotlivých řízeních a na fakturách jsou tedy specifikovány úkony v tom kterém řízení. Žalovaný - stejně jako povinný subjekt - zaměnil existenci informace se zpracováním informace, avšak náročnost zpracování (pouze údajná a nikoli skutečná) nemůže být důvodem k odmítnutí informací poskytnout.

Žalobkyně rovněž namítla vady řízení před správním úřadem, zejména porušení ustanovení § 36 odst.3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť v průběhu odvolacího řízení byl spis prokazatelně doplněn o nějakou zprávu povinného subjektu, z níž žalovaný vycházel, avšak nedal žalobkyni možnost seznámit se s podkladem, o který opřel důvody svého rozhodnutí. Žalovaný uvádí, že „...při posuzování námítky bylo zjištěno...“, z čehož vyplývá, že žalovaný činil vlastní skutková zjištění, opatroval si nové podklady pro rozhodnutí a tedy bylo jeho povinností podle ustanovení § 93 ve spojení s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dát žalobkyni možnost seznámit se s těmito podklady, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění.

Z obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu k podané žalobě ze dne 30.11.2011 vyplývá, že pokud jde o rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 3.6.2011, č.j. MK 29734/2011 OPP, pak se žalovaný ztotožnil s důvodem odmítnutí poskytnutí kontrolního protokolu, plynoucím z ustanovení § 11 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb., když na podporu oprávněnosti odmítnutí poskytnutí informace žalovaný doplnil, že podle ustanovení § 2 odst.1 téhož zákona je Národní památkový ústav jako povinný subjekt povinen poskytovat jen takové informace, které se vztahují k jeho působnosti, kterými však dle názoru žalované není výsledek kontroly, prováděné oblastním inspektorátem práce. Účelem a smyslem ustanovení § 11 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb. je neposkytovat informace, získané v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti, prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na tyto informace vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup, chránící před zveřejněním nebo zneužitím. Takovým předpisem je v daném případě zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Z uvedených právních předpisů vyplývá, že inspektor nesmí předmětný kontrolní protokol poskytnout osobě odlišné od kontrolovaného subjektu a inspektorát práce by musel žádost o poskytnutí informace v podobě protokolu o provedené kontrole rozhodnutím odmítnout, proto je nutno trvat na výkladu, že též povinný subjekt - zde Národní památkový ústav, jenž byl v předmětné věci subjektem kontrolovaným - není povinen žalobkyni informaci o formě protokolu poskytnout, neboť opačným výkladem by bylo podporováno zjevné obcházení práva, které vede k ohrožení či porušení práv a právem chráněných zájmů kontrolovaného subjektu.

Pokud jde o rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 2.6.2011, č.j. MK 28990/2011 OPP, žalovaný i v tomto případě trvá na právním názoru svém a právním názoru povinného subjektu, když má za to, že požadovanou informaci ohledně sdělení jmen šesti průvodců, kteří o víkendu ve dnech 2. a 3.4.2011 provázeli na Státním hradě Bouzově a kteří

neúčinkovali na akci Skřítkové otvírají hrad, nebylo možno žalobkyni poskytnout. Svou argumentaci žalovaný opírá zejména o ustanovení § 8a zákona č. 106/1999 Sb., které povinnému subjektu ukládá povinnost poskytovat informace, týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobních údajů výhradně v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu. V daném případě se jedná o zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní případ žádosti o informace ze dne 4.4.2011 nespadá pod zákonem stanovené výjimky podle ustanovení § 5 odst.1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb. a je třeba vzít v úvahu prohlášení zaměstnanců Národního památkového ústavu – Ústředního odborného pracoviště v Olomouci, kterým vyjadřují svůj výslovný nesouhlas s tím, aby byly ze strany jejich zaměstnavatele v prohlášení specifikovaným osobám, především však žalobkyni, sdělovány osobní údaje, týkající se zejména jejich osobních, mzdových a platových záležitostí, pracovních závazků a podobně. Žalovaný má za to, že v tomto konkrétním případě jasně převažuje zájem na ochraně osobnosti nad právem na informace, jejichž poskytnutí se žalobkyně domáhá. Podle žalovaného bylo podle testu proporcionality nezbytně nutné upřednostnit právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života a právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním osobních údajů a poskytnutí požadované informace rozhodnutím odmítnout. Oprávněnost tohoto právního závěru je akcentována rovněž s ohledem na šikanózní výkon práva na informace ze strany žalobkyně a nedůvěru zaměstnanců Národního památkového ústavu v její osobu. Ze zákona nevyplývá povinnost vyzývat účastníka řízení k doplnění důkazů. Z ustanovení § 37 správního řádu vyplývá pouze povinnost vyzvat k odstranění nedostatků podání, nemá-li toto předepsané náležitosti. Žalovaný tak neměl povinnost vyzvat žalobkyni k doplnění odvolání označením důkazů k prokázání tvrzení, zejména s ohledem na ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu, podle něhož se zohlednění nových skutečností a nových důkazů v odvolacím řízení zásadně nepřipouští.

Pokud jde o žalobou napadené rozhodnutí ze dne 18.5.2011, č.j. MK 27397/2011 OPP, pak část žádosti žalobkyně ohledně specifikace konkrétních úkolů, které v rámci své odborné činnosti nesplnilo Územní odborné pracoviště v Olomouci z důvodů řešení záležitostí, spojených s PhDr. P., byla ze strany Národního památkového ústavu odmítnuta s odkazem na ustanovení § 3 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb. s tím, že se nejedná o informaci ve smyslu daného ustanovení, nýbrž o informaci objektivně neexistující, kterou není možné žalobkyni poskytnout. Předmětný dotaz byl žalobkyní vznesen v návaznosti na tvrzení, obsažené v dopise povinného subjektu ze dne 24.3.2011, když předmětný výrok konstatuje skutečnost, že nepřiměřeným nápadem žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. ze strany žalobkyně je povinný subjekt nucen plnit odborné úkoly v časově náročnějších podmínkách. Z uvedeného nelze dovodit, že by ze strany povinného subjektu došlo k nesplnění konkrétních povinností a úkolů, spočívajících v jeho odborné činnosti. Dotaz žalobkyně směřoval k poskytnutí informace, která objektivně neexistuje a kterou nelze subsumovat pod pojem „informace“ podle ustanovení § 3 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb.

Část žádosti pod bodem d), tedy vyčíslení výše odměny, vyplacené z veřejných prostředků povinným subjektem od roku 2004 advokátům za zastupování v soudních sporech povinného subjektu s dr. Pavlů podle spisových značek jednotlivých věcí, byla odmítnuta s odkazem na ustanovení § 2 odst.4 zákona č. 106/1999 Sb., přičemž tento postup byl žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného rovněž potvrzen. Povinný subjekt má k dispozici faktury za jednotlivé úkony od všech smluvních advokátů od roku 2004, avšak nikoliv v podobě, kterou vyžadovala žalobkyně, a rovněž ne s uvedením jednotlivých soudních spisových značek. Shromáždění dílčích plateb do celistvé informace za časové období převyšující pět let

u několika advokátních firem je časově a technicky náročným úkolem. Žalovaný poukázal na fakt, že žádný právní předpis nestanoví povinnému subjektu povinnost mít předmětné informace zachyceny v rozsahu a formě, ve které byly žalobkyní požadovány. V daném případě se jedná nikoli o zpracování informace, nýbrž o vytváření informace zcela nové, protože ke zpracování odpovědi na dotaz pod bodem d) žádosti nestačí pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů, nýbrž je třeba provést další zpracování nad rámec prostého začlenění dílčích informací do odpovědi na žádost. Nadto by tento postup vykazoval rovněž vyšší intelektuální náročnost a povinný subjekt by byl neúměrně zatížen.

Závěrem svého vyjádření žalovaný poukázal na nutnost zdůraznit nepolevující aktivitu žalobkyně, která žalovanému adresuje četná podání na poli zákona č. 106/1999 Sb. nepřetržitě po dobu řady let, včetně odkazů na judikaturu, citace, z nichž uvádí dále. Žalovaný si dovilil vyjádřit nesouhlas s případným kladným vyřízením žádosti žalobkyně o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů a poukázal na to, že žalobkyně je v řízení nepochybně schopna kvalifikovaně hájit svá práva, byť bez právnického vzdělání, má dostatečnou úroveň povědomí o svých právech v soudním řízení, žaloby ve věcech formuluje sama a o ustanovení zástupce pravidelně žádá ve fázi následné, kdy již není zastoupení její osoby advokátem nezbytné. V daném případě lze aplikovat ustanovení § 60 odst.7 soudního řádu správního, podle kterého lze výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. Právě akcentovaný šikanózní výkon práva žalobkyně je podle názoru žalovaného možno pod důvody zvláštního zřetele subsumovat.

Průběh správního řízení v jednotlivých žádostech žalobkyně o poskytnutí informací vyplývá jak z podané žaloby, tak i z vyjádření žalovaného správního úřadu.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí a jim předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě, a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání, vyjádřily tím žalobkyně i žalovaný správní úřad souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání tří rozhodnutí žalovaného správního úřadu, jimiž žalovaný rozhodl ve věci žádosti žalobkyně o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též zákon o svobodném přístupu k informacím, zákon č. 106/1999 Sb.).

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 18.5.2011, č.j. MK 27397/2011 OPP, žalovaný potvrdil postup povinného Národního památkového ústavu, který žádost žalobkyně pod bodem c/ ohledně specifikace konkrétních úkolů, které v rámci své odborné činnosti nesplnilo Územní odborné pracoviště v Olomouci, z důvodů řešení záležitostí, spojených s PhDr. P., odmítl s odkazem na ustanovení § 3 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb.

Podle tohoto právního ustanovení se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Žalovaný poukázal na to, že

v případě žádosti žalobkyně se nejedná o informaci ve smyslu daného ustanovení, nýbrž o informaci objektivně neexistující, kterou není možné žalobkyni poskytnout.

Poskytováním informací je především poskytování jejich obsahu (tedy zpravidla textu). Podle ustanovení § 4 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb. se informace poskytuje ve formátu podle obsahu žádosti.

Městský soud v Praze přisvědčil názoru žalovaného správního úřadu o tom, že žádost o informaci žalobkyně směřovala k poskytnutí takové informace, která objektivně neexistuje a kterou proto nelze subsumovat pod pojem „informace“ podle ustanovení § 3 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb.

Část téže žádosti pod bodem d), tedy část, týkající se vyčíslení výše odměny, vyplacené z veřejných prostředků povinným subjektem od roku 2004 advokátům za zastupování v soudních sporech povinného subjektu s dr. P. podle spisových značek jednotlivých věcí, byla povinným subjektem odmítnuta s odkazem na ustanovení § 2 odst.4 zákona č. 106/1999 Sb., přičemž tento postup byl žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného rovněž potvrzen.

Podle uvedeného právního ustanovení se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a především na vytváření nových informací. O tom, co lze považovat za novou informaci, judikoval Nejvyšší správní soud například v rozhodnutí ze dne 9.2.2012, č.j. 1As 141/2011 – 67, dostupném na www.nssoud.cz.

V odůvodnění tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že zákonnou výlukou, uvedenou v ustanovení § 2 odstavce 4 zákona č. 106/1999 Sb., nelze samu o sobě považovat za rozpornou s ústavně garantovaným právem na informace. Podle článku 17 odst.5 Listiny základních práv a svobod jsou státní orgány a orgány územní samosprávy „povinni přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.“ Právo na informace tedy není „bezbřehé“, zákonodárce je oprávněn jejich poskytování omezit, pokud přitom dostojí testu ústavnosti, tj. kritériím účelnosti, potřebnosti a přiměřenosti. Zákonodárce při přijímání zákona č. 61/2006 Sb., kterým bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím přidáno ustanovení § 2 odst. 4, těmto kritériím dostál. Sledoval z ústavního hlediska legitimní cíl, a to vyvážit právo jednotlivců na poskytování informací veřejným zájmem na ochraně povinných subjektů před nepřiměřenou zátěží, kterou by pro ně znamenalo vytváření zcela nových informací, k jejichž tvorbě či evidenci nejsou jinak povinny. Zákonodárcem zvolené řešení lze rovněž považovat za potřebné a přiměřené, byť s jistými výhradami. Pojem „vytváření nových informací“ je natolik neurčitý, že je třeba při jeho aplikaci ze strany povinných subjektů pečlivě dbát o to, aby byl vykládán ústavně konformním způsobem, tedy způsobem, který nebude nepřiměřeně zužovat rozsah ústavně zaručeného práva na informace.

Nejvyšší správní soud judikoval například v rozsudcích ze dne 17.6.2010, č.j. 1As 28/2010 - 86, nebo ze dne 19.10.2011, č.j. 1As 107/2011 – 70 o tom, že ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba vykládat podle jeho (z ústavního hlediska legitimního) účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace, jíž povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat a podobně. Je třeba blíže specifikovat, jak je nutno pojmu „vytváření nových informací“ rozumět.

Z důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb. lze vyčíst, že „povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. ustanovení § 139 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu). Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů.“

Podpůrně lze podle názoru NSS odkázat rovněž na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17.11.2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru (kterou výše citovaná novela implementovala do zákona o svobodném přístupu k informacím). Směrnice v článku 13 úvodních ustanovení stanoví, že subjekty veřejného sektoru „by měly žádosti o výtahy z existujících dokumentů posuzovat příznivě, představují-li schválení takové žádosti pouze jednoduchou operaci. Subjekty veřejného sektoru by však neměly být povinny poskytovat výtahy z dokumentů, pokud to představuje nepřiměřené úsilí.“

Na základě uvedeného soud konstatuje, že prvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším důležitým předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. I v případě, že by poskytnutí požadovaných informací pro správní orgán objektivně představovalo nutnost vytvořit novou informaci, tedy může nastat situace, v níž správní orgán nebude oprávněn poskytnutí takových informací odepřít. Nerespektováním povinnosti evidovat požadované informace se nemůže zbavit své povinnosti předmětné informace poskytovat; vytvářením takových informací by pouze napravoval své dřívější pochybení.

V případě žalobkyní podané žádosti je zřejmé, že splnění uvedených základních předpokladů nebylo prokázáno, když povinný subjekt požadovanými informacemi v požadovaném tvaru nedisponoval. Soud se proto dále zabýval otázkou, zda v případě žalobkyní formulované žádosti šlo toliko o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž by sestavení požadovaných informací již představovalo „vytvoření nové informace“. Toto rozhraničení je klíčové pro posouzení nynějšího případu, neboť jak povinný subjekt, tak i žalovaný odvolací správního úřad připouštějí, že minimálně k části požadovaných informací povinný subjekt disponuje „podkladovými“ informacemi, na jejichž základě by bylo možno evidenci v podobě požadované žalobkyní sestavit. Je přitom zřejmé, že nalézt nějaké exaktní obecné kritérium nelze, vždy bude záležet na konkrétních okolnostech dané věci. Lze se však pokusit alespoň o stanovení určitých bližších vodítek pro povinné subjekty.

Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. uvádí na jedné straně příklady žádostí o prosté „výtahy z databází či části dokumentů“ (jejichž poskytnutí nemůže být s poukazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím odpíráno), na druhé straně žádosti „o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání“ (jejichž zpracování by již představovalo „vytváření nových informací“). Výše citovaná směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES abstraktněji rozlišuje mezi situacemi, kdy výtahy z existujících dokumentů představují „pouze jednoduchou operaci“, a případy, kdy představují „nepřiměřené úsilí“. Jako kýžené kritérium se tedy nabízí rozlišování mezi případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze „zdrojových“ informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů.

Nelze přehlédnout, že žalobkyně se podle obsahu své žádosti domáhala přehledné informace o vyčíslení výše odměny, vyplacené z veřejných prostředků povinným subjektem od roku 2004 advokátům za zastupování v soudních sporech povinného subjektu s dr. P. podle spisových značek jednotlivých věcí. Jestliže se tedy mělo jednat o vyčíslení nákladů soudních řízení povinného subjektu s žalobkyní samotnou, má Městský soud v Praze za to, že v daném případě lze dojít k závěru o tom, že uvedenou informaci si žadatelka mohla obstarat sama, neboť byla účastníkem soudních řízení a byla jí tedy doručována tatáž rozhodnutí, z nichž se domáhala sestavení přehledného vyčíslení po povinném subjektu. Na základě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že v daném případě byly splněny předpoklady pro odmítnutí poskytnutí informace podle ustanovení § 2 odstavce 4 zákona o svobodném přístupu k informacím a žalovaný odvolací správní úřad nepochybil, jestliže postup povinného subjektu shledal v souladu se zákonem.

Pokud jde o rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 2.6.2011, č.j. MK 28990/2011 OPP, v tomto případě žalovaný zamítl odvolání žalobkyně se závěrem, že požadovanou informaci ohledně sdělení jmen šesti průvodců, kteří o víkendu ve dnech 2. a 3.4.2011 provázeli na Státním hradě Bouzově a kteří neúčinkovali na akci Skřítkové otvírají hrad, nebylo možno žalobkyni poskytnout. Svou argumentaci žalovaný opírá zejména o ustanovení § 8a zákona č. 106/1999 Sb.

Podle tohoto právního ustanovení informace, týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.

Pokud jde o rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 3.6.2011, č.j. MK 29734/2011 OPP, pak se žalovaný ztotožnil s důvodem odmítnutí poskytnutí kontrolního protokolu, plynoucím z ustanovení § 11 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb., když na podporu oprávněnosti odmítnutí poskytnutí informace žalovaný doplnil, že podle ustanovení § 2 odst.1 téhož zákona je Národní památkový ústav jako povinný subjekt povinen poskytovat jen takové informace, které se vztahují k jeho působnosti, kterými však dle názoru žalované není výsledek kontroly, prováděné oblastním inspektorátem práce podle příslušných ustanovení zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Z uvedených právních předpisů vyplývá, že inspektor nesmí předmětný kontrolní protokol poskytnout osobě odlišné od kontrolovaného subjektu a inspektorát práce by musel žádost o poskytnutí informace v podobě protokolu o provedené kontrole rozhodnutím odmítnout.

Lze souhlasit s názorem žalovaného, vyjádřeným v odůvodnění uvedeného napadeného rozhodnutí, že účelem a smyslem ustanovení § 11 odst.3 zákona č. 106/1999 Sb. je neposkytovat ty informace, které byly povinným subjektem získány v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti, prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na tyto informace vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup, chránící před zveřejněním nebo zneužitím.

Na základě výše uvedeného se Městský soud v Praze ztotožnil se závěrem, že Národní památkový ústav, jenž byl v předmětné věci subjektem kontrolovaným - není povinen žalobkyni informaci o formě protokolu z kontroly poskytnout, neboť opačným výkladem citovaného právního ustanovení by bylo podporováno zjevné obcházení práva, které by mohlo podle okolností každého jednotlivého případu vést až k ohrožení či porušení práv a právem chráněných zájmů kontrolovaného subjektu. Rozlišování poskytovaných a naopak odepíraných informací podle věty druhé ustanovení § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se musí dít vyhodnocením povahy sporné informace, nelze vycházet pouze z formálního posouzení pramene, kterým je v tomto případě kontrolní protokol. Soud dospěl k závěru, že žalovaný odvolací správní úřad se v odůvodnění tohoto napadeného rozhodnutí vypořádal s odvolací argumentací žalobkyně a vyjádřil zcela konkrétním a podle názoru soudu dostatečným způsobem, jaké konkrétní právní a skutkové okolnosti podle jeho názoru poskytnutí požadované informace brání. Správní soudy nejsou z povahy věci vybaveny odbornými znalostmi a prostředky k tomu, aby správním orgánům předepisovaly, jak přesně mají vybudovat své vnitřní kontrolní mechanismy.

Městský soud v Praze závěrem považuje za potřebné vyjádřit názor, vyjádřený již též Nejvyšším správním soudem v odůvodnění rozsudku ze dne , č.j. 8As 22/2010 – 91, v němž NSS vyjádřil, že četnost sporů, iniciovaných žalobkyní, Odborovou organizací pracovníků správ památkových objektů při Národním památkovém ústavu či občanským sdružením O.PO.RA, stejně jako jejich podstata a postup žalobkyně v jejich rámci zcela legitimně vede k závěru, že žalobkyně, ovlivněna finančními spory se zaměstnavatelem, u něhož působí, šikanózně zneužívá nástroje, zakotvené zákonem o svobodném přístupu k informacím a přitom důsledně využívá i nástroje správního soudnictví. Z úřední činnosti Městského soudu v Praze je zřejmé, že v některých případech žalobkyně nepochybně nepostupuje s cílem dobrat se meritorního rozhodnutí ve sporné věci. K tomuto tématu se ostatně vyjádřil i Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 31.8.2009, č.j. 8As 49/2009 – 113. Veškerá procesní aktivita ve zmíněné věci ukazuje účelovost postupu žalobkyně, která v rámci řízení operativně mění procesní stanoviska, a to nikoli v úmyslu dobrat se meritorního rozhodnutí v souzené věci. Nelze než podotknout, že přestože byly citované závěry učiněny ve vztahu k jiné žádosti o informaci, jsou použitelné i v nyní posuzované věci. Jak bylo uvedeno výše, jde o konkrétní příklad pokračujícího zneužití práva žalobkyní s ohledem na rozsah, povahu a postup ve sporech iniciovaných nejen žalobkyní samotnou, ale i odborovými organizacemi a občanským sdružením. Jakkoliv je totiž třeba z hlediska právní subjektivity tyto subjekty odlišit, je zřejmé, že se *de facto* jedná o úkony jednoho jediného subjektu, a to PhDr. H. P.

Na základě výše uvedeného odůvodnění Městský soud v Praze dospěl k závěru, že uplatněné žalobní námitky k jednotlivým žalobou napadeným rozhodnutím nejsou důvodné a s ohledem na jejich obsah nebyla u žalobou napadených rozhodnutí shledána nezákonnost v důsledku krácení práva žalobkyně na svobodný přístup k informacím a protože soud neshledal důvody pro zrušení žádného napadeného rozhodnutí, žalobu podle ustanovení § 78 odst.7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst.1 s.ř.s., neboť žalobkyně ve věci samé úspěšná nebyla a úspěšnému žalovanému správnímu úřadu žádné prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Z tohoto důvodu soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19.prosince 2012

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu